

Közlekedésbiztonsági attitűdök az intelligens közlekedési rendszerek tükrében

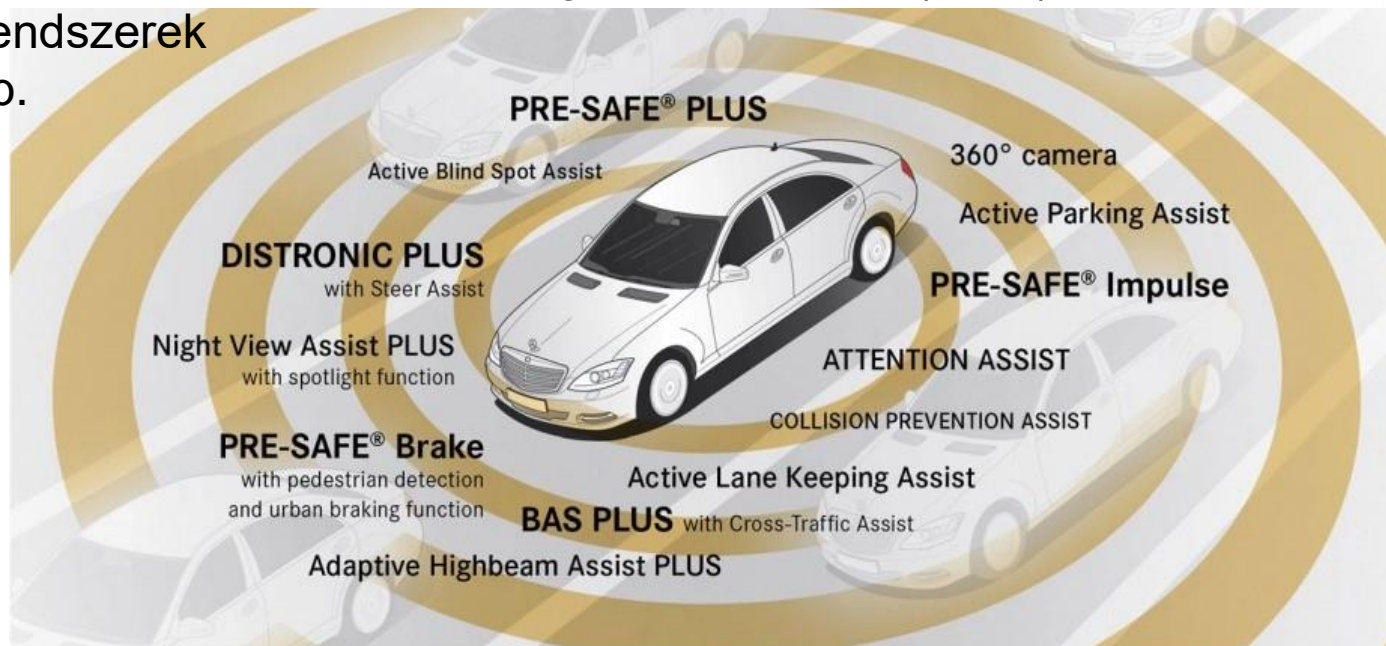
***KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft.
Közlekedésbiztonsági Kutatóközpont***

Pauer Gábor

Intelligens közlekedési rendszerek, járműfunkciók

Számos intelligens funkció már elérhető:

- Automatikus sebességtartó rendszer (Tempomat)
- Alkalmazkodó sebességtartás (ACC)
- Elektronikus menetstabilizátor (ESP)
- Blokkolásgátló és kipörgésgátló rendszerek (ABS, ASR)
- Holt tér monitoring rendszerek (BSW)
- Adaptív járművilágítás (AHL, AFS)
- Akadályra és ütközésre figyelmeztető, ütközés elkerülő rendszerek (FCW)
- Sávelhagyásra figyelmeztető, sávtartás támogató rendszerek (LDW)
- Fáradtságfigyelő rendszerek
- e-Call rendszer, stb.

Önvezető (autonóm) járművek

A technológia dinamikusan fejlődik, példák:

- Feltételes automatizáltság (SAE3 besorolás): számos autógyártó intelligens járműveiben elérhetők félautomata funkciók (Mercedes, Audi, BMW, stb.)
- Tesla: jelenleg önvezető járműfunkciók (pl. robotpilóta autópályán), a közeljövőben teljes automatizáltság
- Google: SAE5 besorolású, teljesen automatizált jármű (elektromos meghajtás, 40 km/h végsebesség, 2 ülőhely)
- EasyMile & Ligier: EZ10 önvezető jármű (SAE5 besorolás, elektromos meghajtás, 40 km/h végsebesség, 6 ülőhely és 4 állóhely)

SAE szint	Név	Szöveges meghatározás	Kormányzás, gyorsítás/lassítás végrehajtása	A vezetési környezet figyelése	A dinamikus vezetési feladat visszavétele	A rendszer képességei (vezetési módok)
Az emberi vezető figyeli a jármű környezetét						
0	Nincs automatizálás	Az emberi vezető teljes időben felügyeli a dinamikus vezetési feladat minden részletét, még akkor is, ha figyelmeztető és beavatkozó rendszerek állnak rendelkezésre.	emberi vezető	emberi vezető	emberi vezető	Nincs értelmezve
1	Vezetéstámogatás	A vezetési üzemmód-specifikus végrehajtás vezetéstámogató rendszerrel, akár a kormányzás, akár a gyorsítás/lassítás feladataiban, a környezetből vett információk felhasználásával és azzal az elvárással, hogy az emberi vezető a dinamikus vezetési feladat összes többi részét ellátja.	emberi vezető és rendszer	emberi vezető	emberi vezető	Néhány vezetési üzemmód
2	Részleges automatizálás	A vezetési üzemmód-specifikus végrehajtás vezetéstámogató rendszerrel a kormányzás, és a gyorsítás/lassítás feladataiban, a környezetből vett információk felhasználásával és azzal az elvárással, hogy az emberi vezető a dinamikus vezetési feladat összes többi részét ellátja.	rendszer	emberi vezető	emberi vezető	Néhány vezetési üzemmód
Automatikus vezetési rendszer („rendszer”) felügyeli a jármű környezetét						
3	Feltételes automatizálás	A vezetési üzemmód-specifikus végrehajtás automatikus vezetőrendszerrel a dinamikus vezetési feladat összes részére kiterjedően, azzal az elvárással, hogy emberi vezető megfelelően reagál, ha beavatkozása szükséges.	rendszer	rendszer	emberi vezető	Néhány vezetési üzemmód
4	Magasfokú automatizálás	A vezetési üzemmód-specifikus végrehajtás automatikus vezetőrendszerrel a dinamikus vezetési feladat összes részére kiterjedően, még abban az esetben is, ha az emberi vezető nem reagál megfelelően, ha beavatkozása szükséges.	rendszer	rendszer	rendszer	Néhány vezetési üzemmód
5	Teljes automatizálás	A vezetés egész tartamára kiterjedő automatizált vezetés a dinamikus vezetési feladat minden részletére vonatkozóan, bármilyen út- és környezeti viszonyok között, amelyeket egy emberi vezető képes kezelni.	rendszer	rendszer	rendszer	Az összes vezetési üzemmód

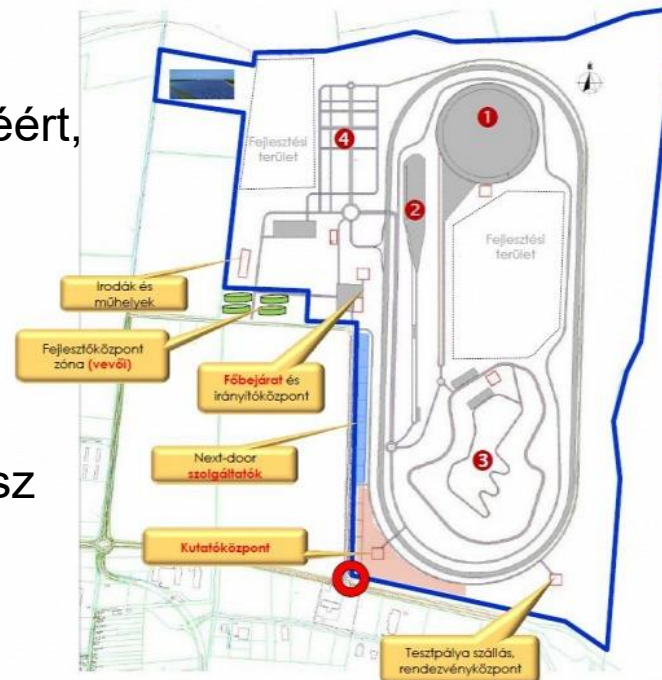
Önvezető (autonóm) járművek

Magyarországi helyzetkép:

- Zalaegerszegen az autonóm járművek számára tesztpálya épül
- Előrelépések a szabályozási környezetet illetően: *11/2017. (IV.12.) NFM rendelet*
  - alapvető fontosságú szabályokat tartalmaz a járműfejlesztés vonatkozásában
  - fejlesztési célú járművek tesztelésének támogatása
  - a tesztvezető felel a jármű biztonságos működéséért, fejlesztési célú jármű üzemeltetésének felelősségét a járműfejlesztő viseli
  - bejelentett módon (jóváhagyott tesztútvonalon) közúti tesztelést is lehetővé tesz

TESZTPÁLYA PROGRAM

TESZTPÁLYA RENDSZER

Projekt 1. fázis: 2017

- Járműdinamikai modulok I.:
  - ① • dinamikai felület
  - ② • fékfelületek
  - ③ • kezelhetőségi pálya

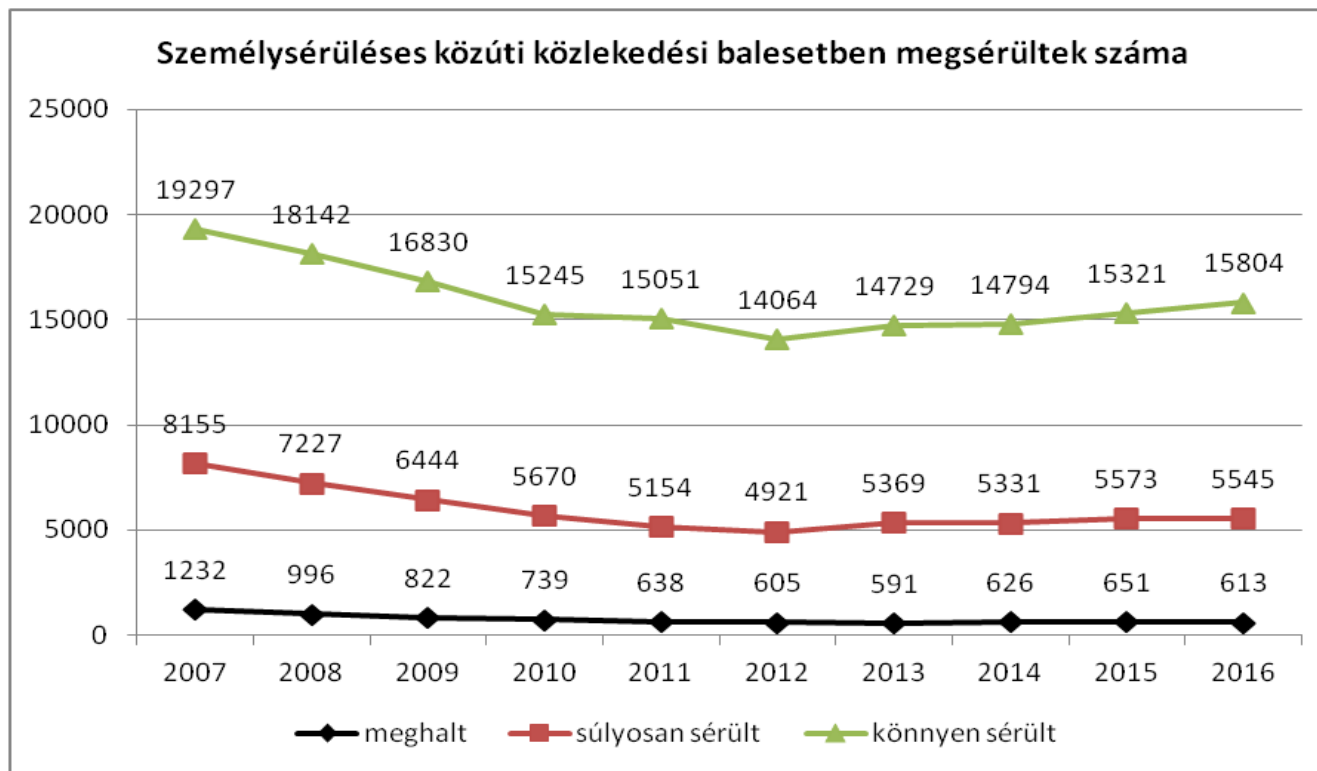
④ • Autonóm jármű tesztpálya 1 (AD)

- Épületek I.
- Nagysebességű oválpálya előkészítés

Projekt 2. fázis: 2018-2020

- Járműdinamikai modulok II.
- Autonóm jármű tesztpálya 2-3
- Épületek II.
- Nagysebességű oválpálya

Személy sérüléses közúti közlekedési balesetekben megsérültek számának alakulása 2007-2016 között

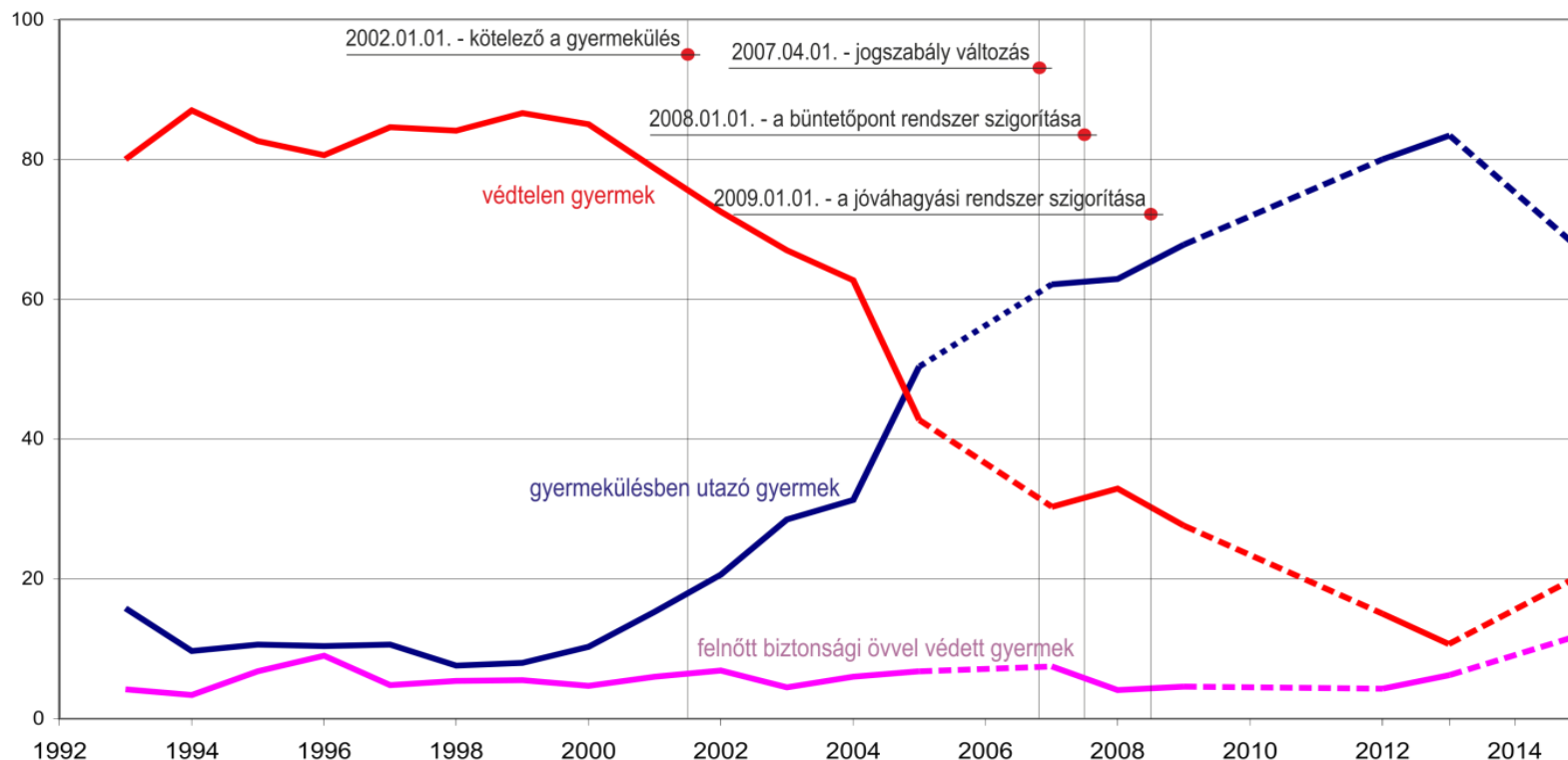
(forrás: 2007-2014 Köbal; 2015-2016 WEB-BAL baleseti adatbázis kezelő szoftver)

Kisgyermek

- 10-ből 9 áldozat autó utasa volt
- Tudásszint az elvárthoz képest: 86%

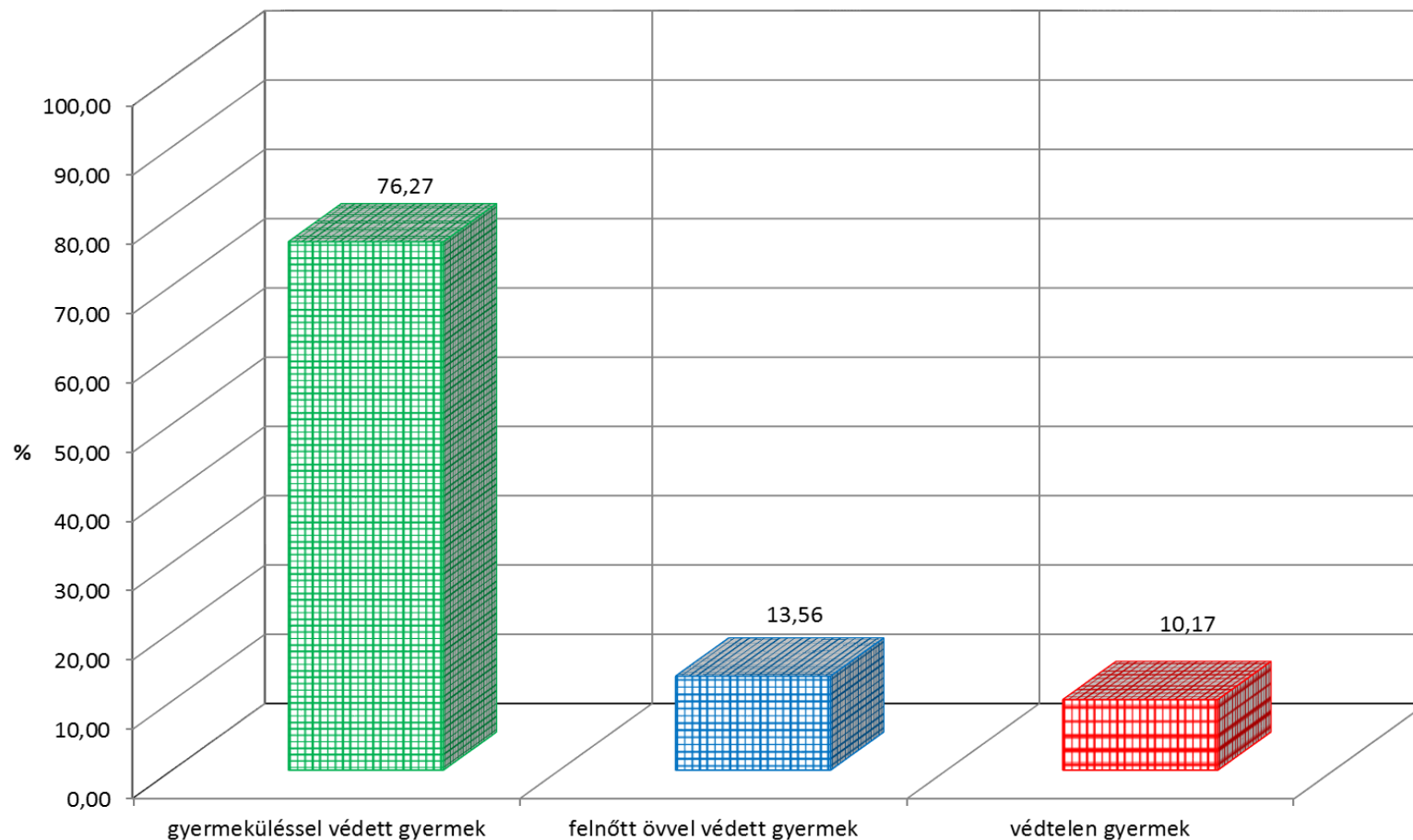
Személygépkocsiban utazó gyermekek védettsége 1993-tól 2015-ig

(forrás: Holló, 2016)

Gyermekek utas biztonsága

Gyermekvédő berendezések használati aránya összesítve (2017. I. félév)

(forrás: KTI, Holló, 2017)

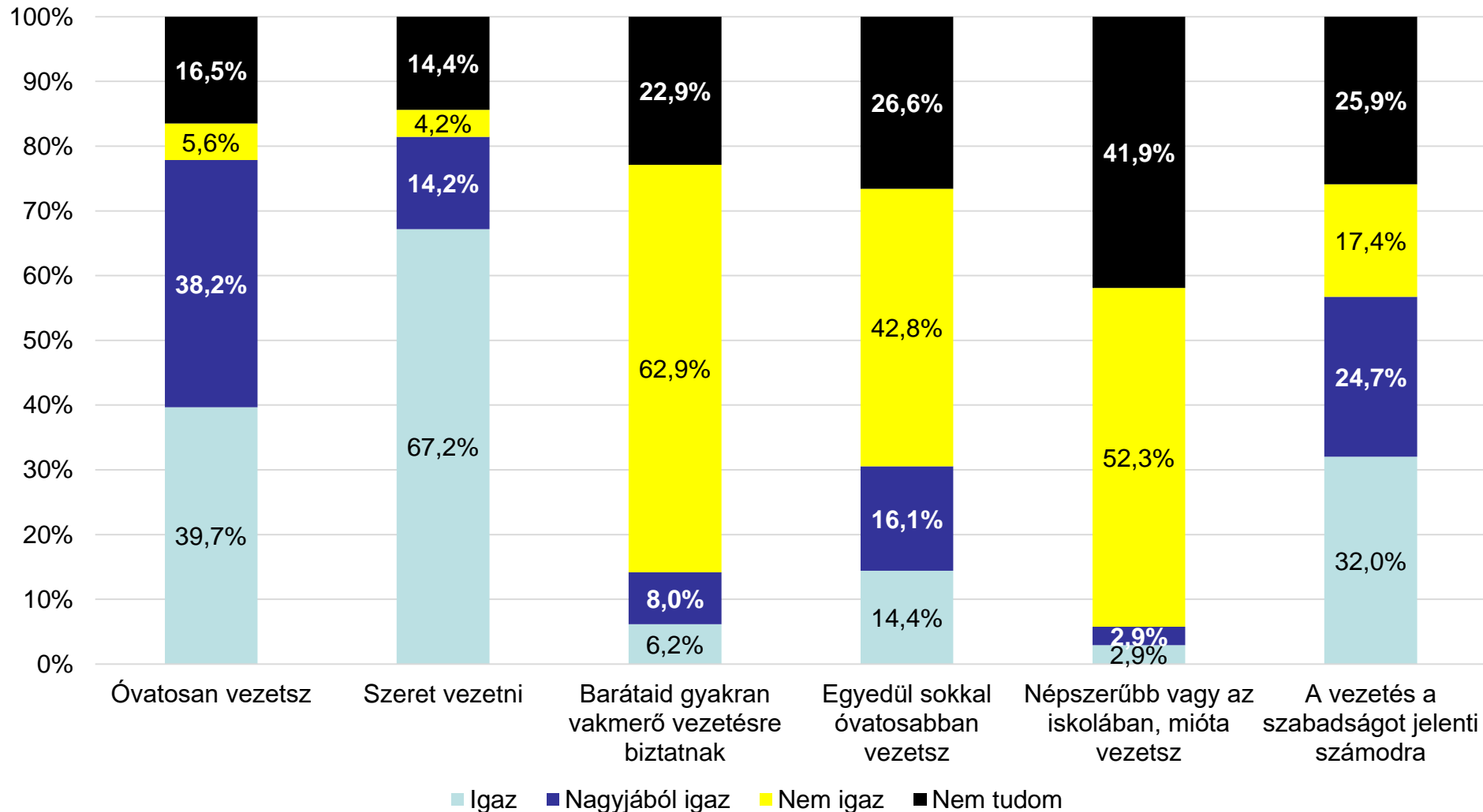
Kiskamaszok

- 50%-nál kevesebb áldozat volt autó utasa
- Tudásszint az elvárthoz képest: 66 %

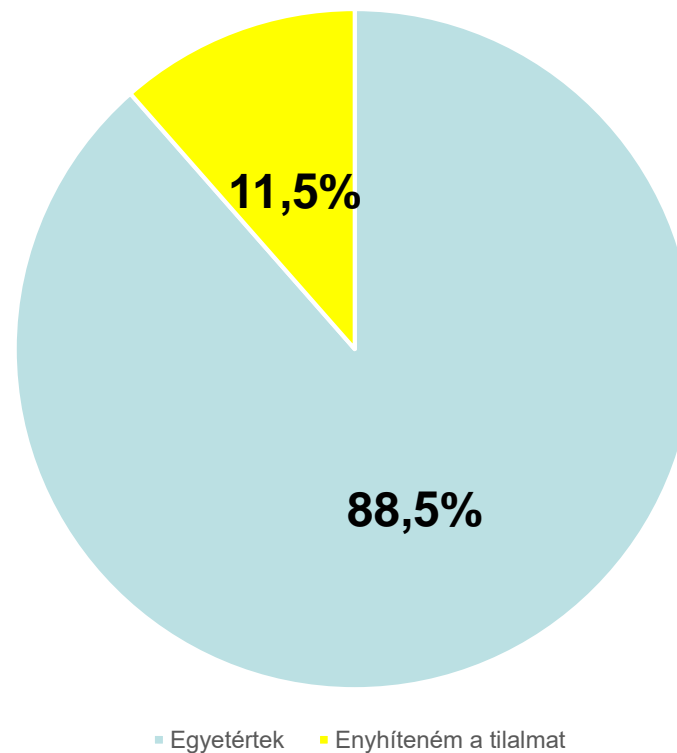
Középiskolások monitoring felmérése (attitűd vizsgálat)

Ha vezetsz valamilyen járművet, mennyire igazak rád az alábbiak?

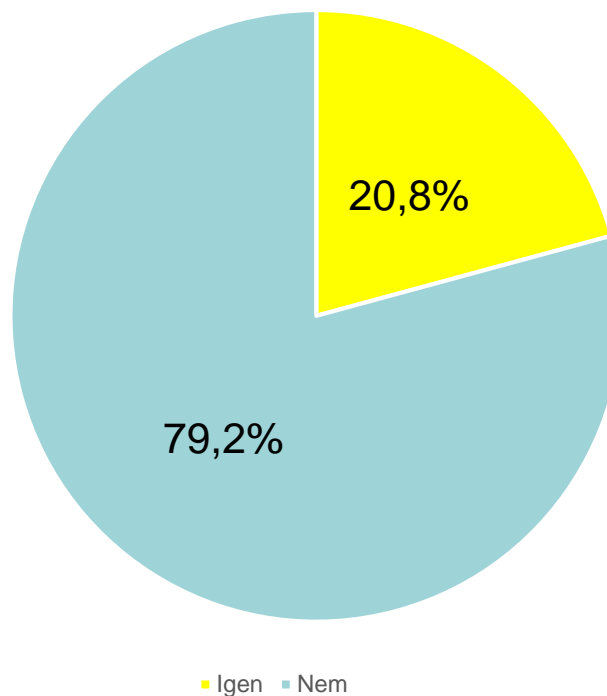
Középiskolások monitoring felmérése (attitűd vizsgálat)

Mi a véleményed arról, hogy nem szabad gépjárművet vezetni olyan személynek, aki alkoholt fogyasztott? (N=2781)

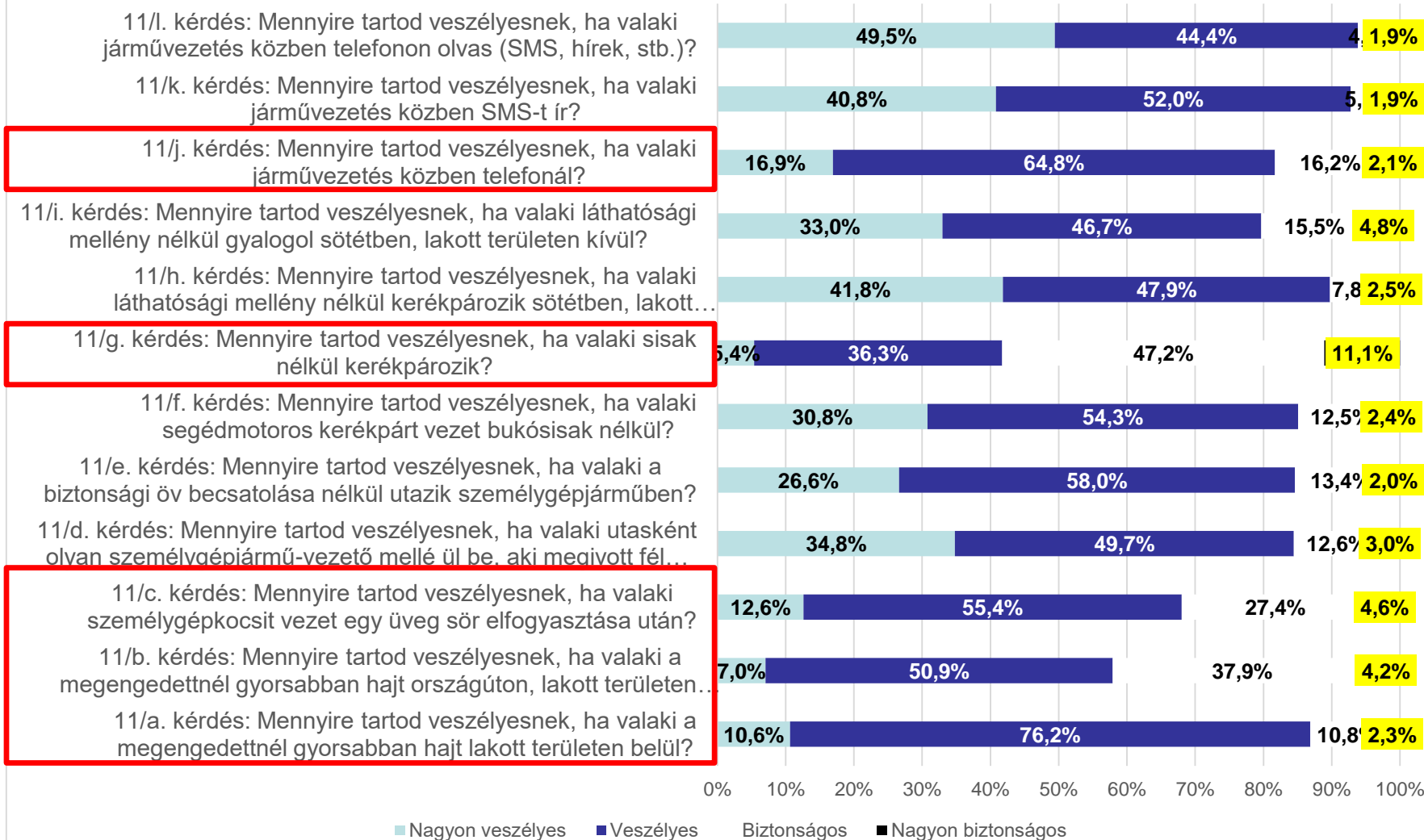
Középiskolások monitoring felmérése (attitűd vizsgálat)

Voltál-e már utasa ittas járművezetőnek? (N=2786)

Középiskolások monitoring felmérése (attitűd vizsgálat)

Veszélyesség megítélése

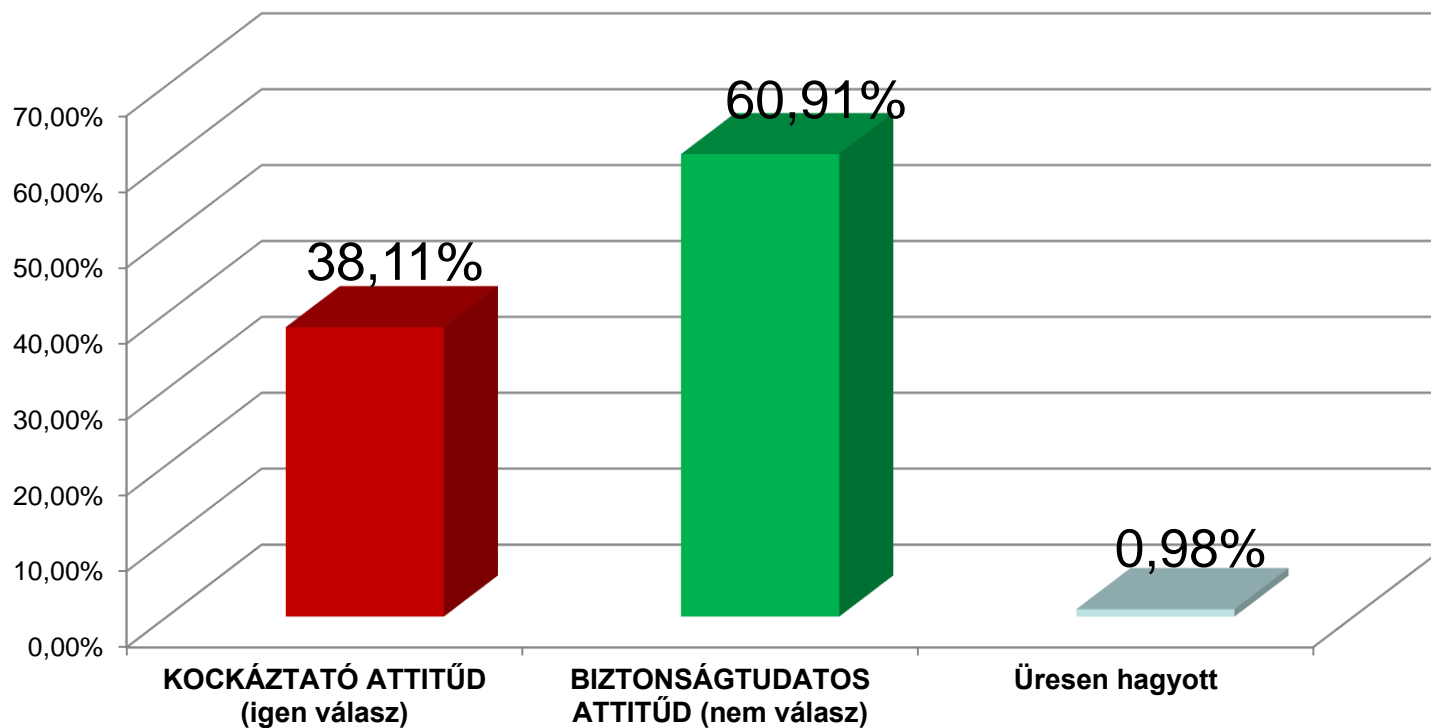

Fiatal felnőttek

EUROPEAN ROAD
SAFETY TUNES

Az összes kitöltő átlagos válaszainak megoszlása
(vezetési stílus, sebesség)

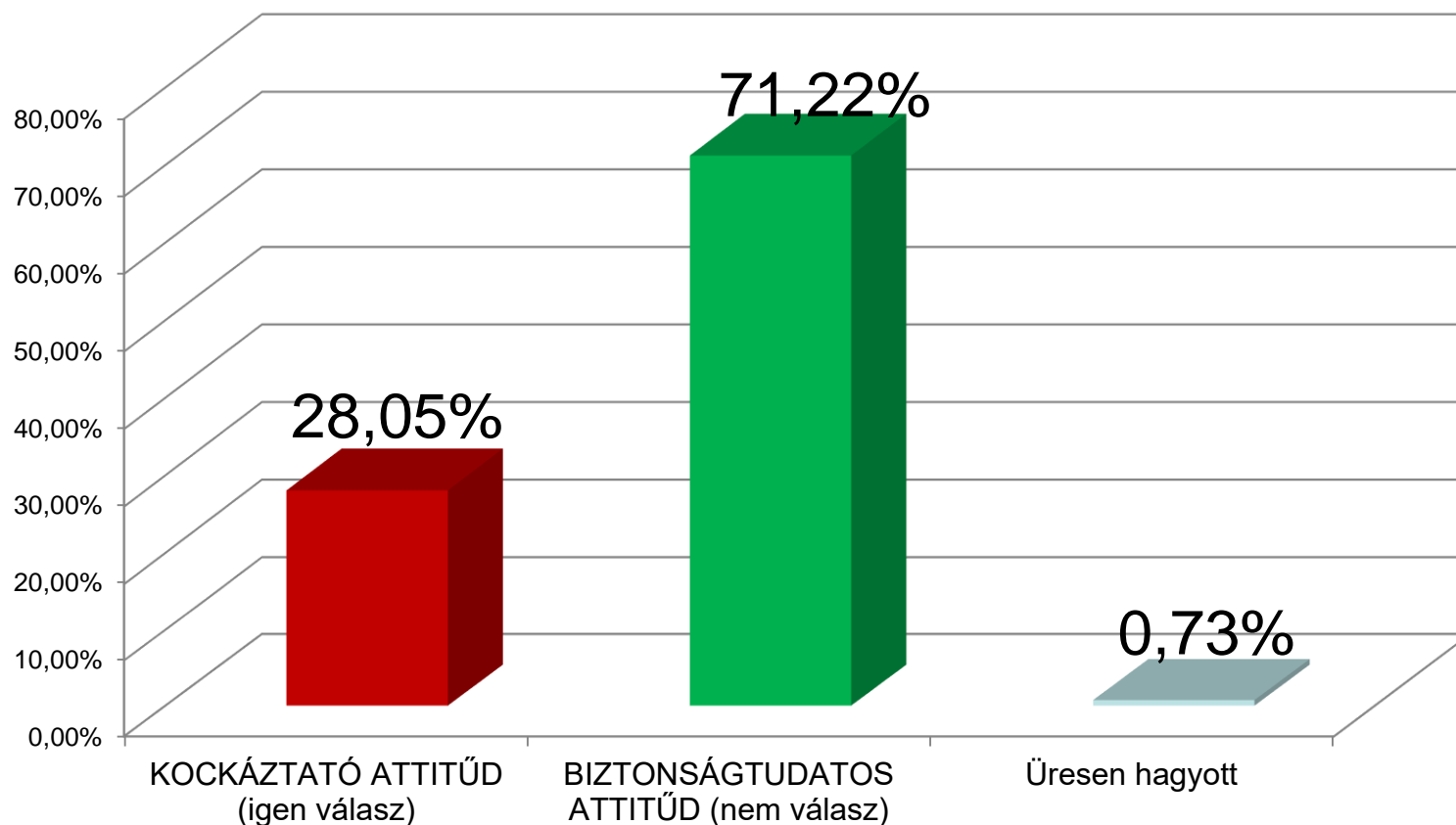

Fiatal felnőttek

EUROPEAN ROAD
SAFETY TUNES

Az összes kitöltő átlagos válaszainak megoszlása
(biztonsági öv viselés)

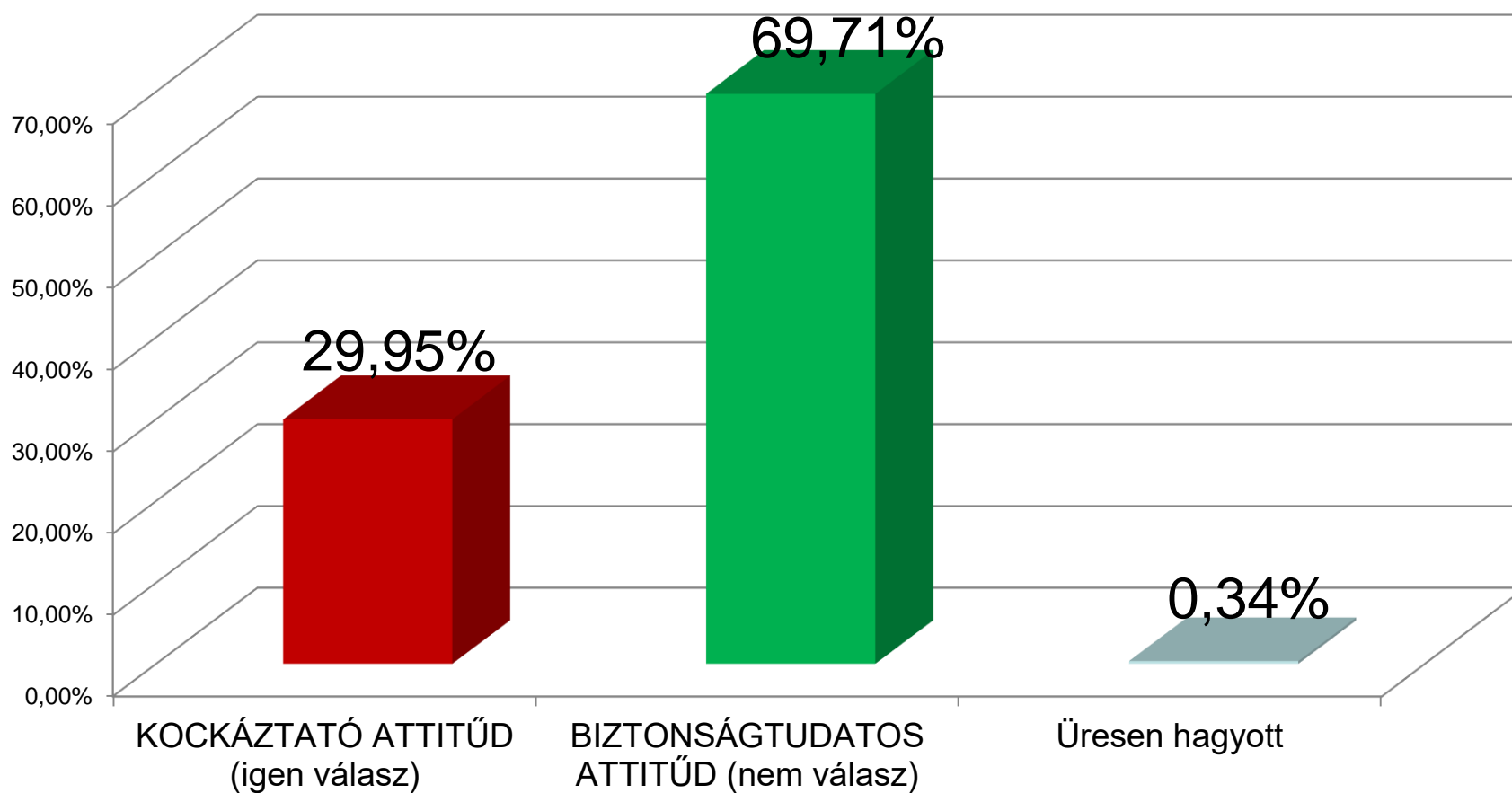

Fiatal felnőttek

EUROPEAN ROAD
SAFETY TUNES

Az összes kitöltő átlagos válaszainak megoszlása (alkohol,
drog)

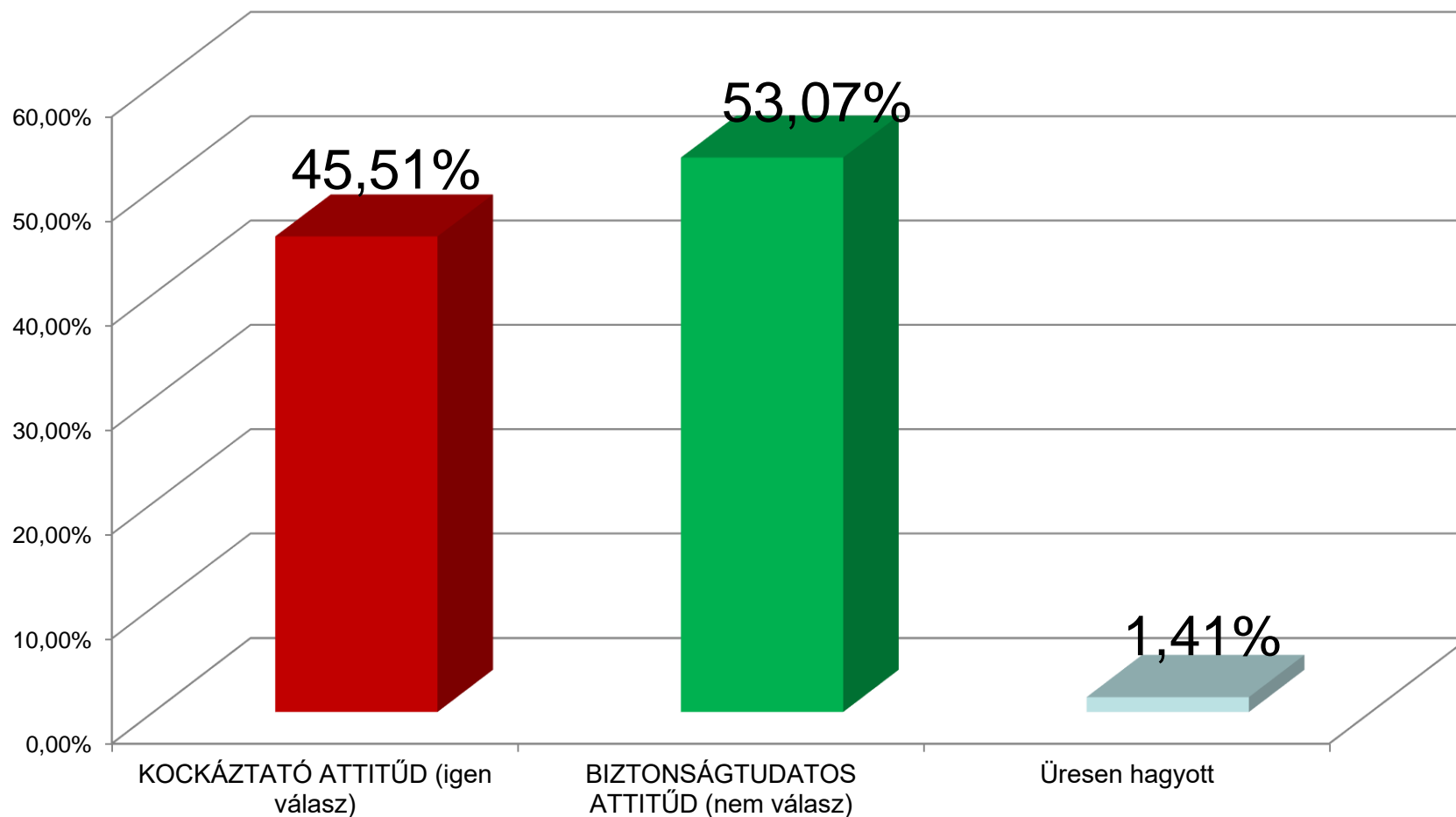

Fiatal felnőttek

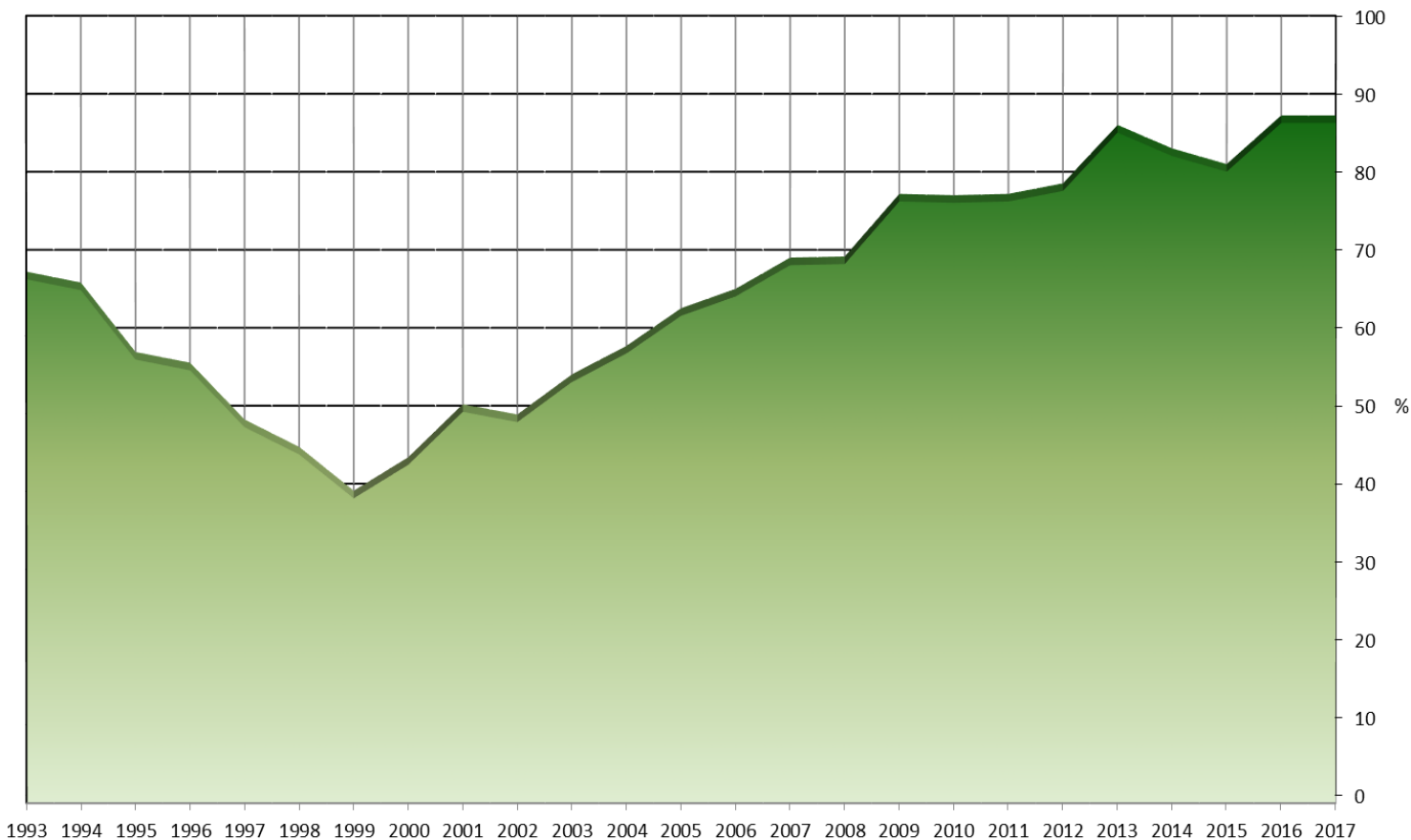
EUROPEAN ROAD
SAFETY TUNES

Az összes kitöltő átlagos válaszainak megoszlása
(telefonálás, üzenet írás)

Felnőtttek

BIZTONSÁGI ÖV HASZNÁLATI ARÁNY ALAKULÁSA 1993-2017 KÖZÖTT

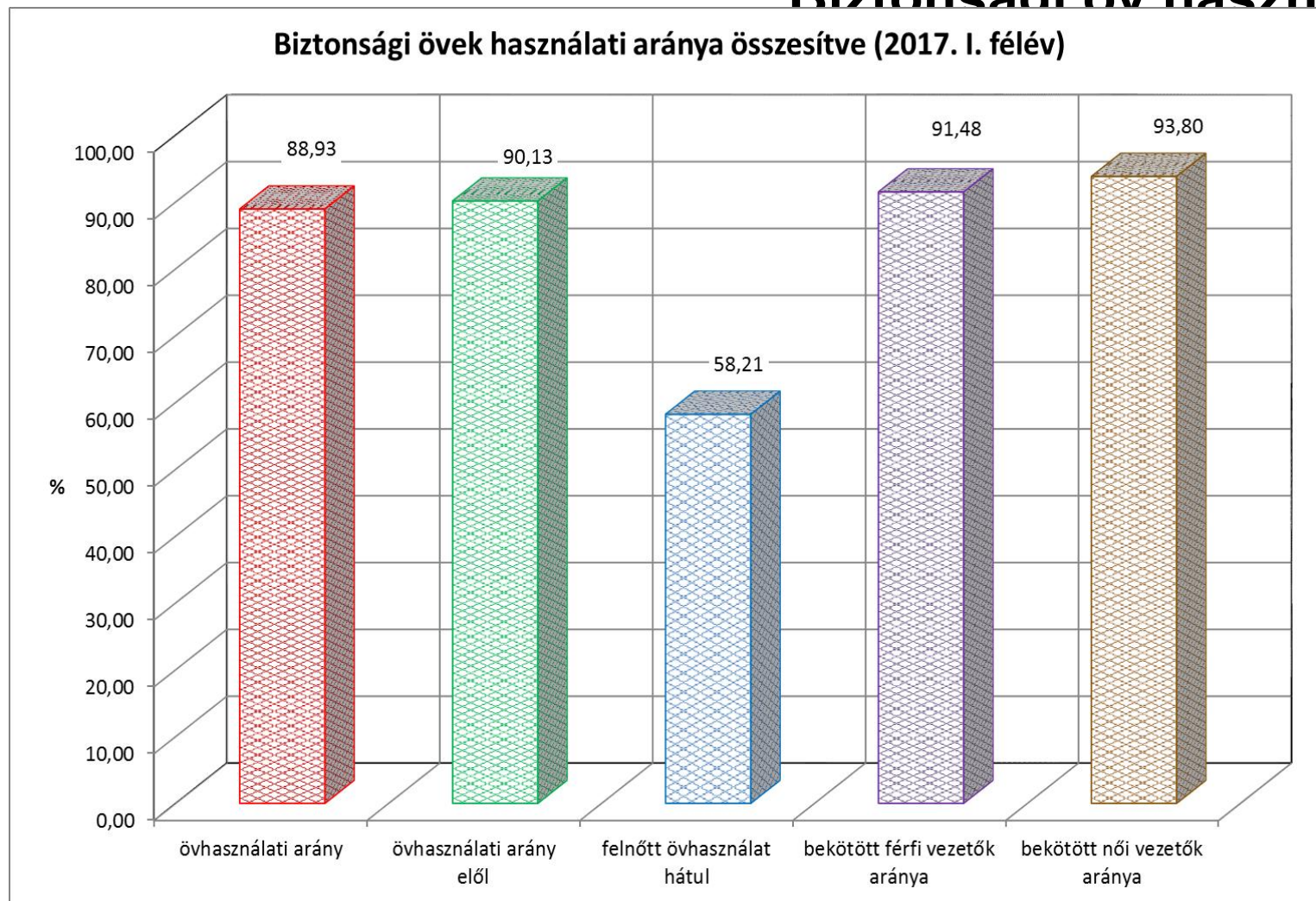

(forrás: KTI, Holló, 2017)

Felnőttek

Biztonsági öv használata

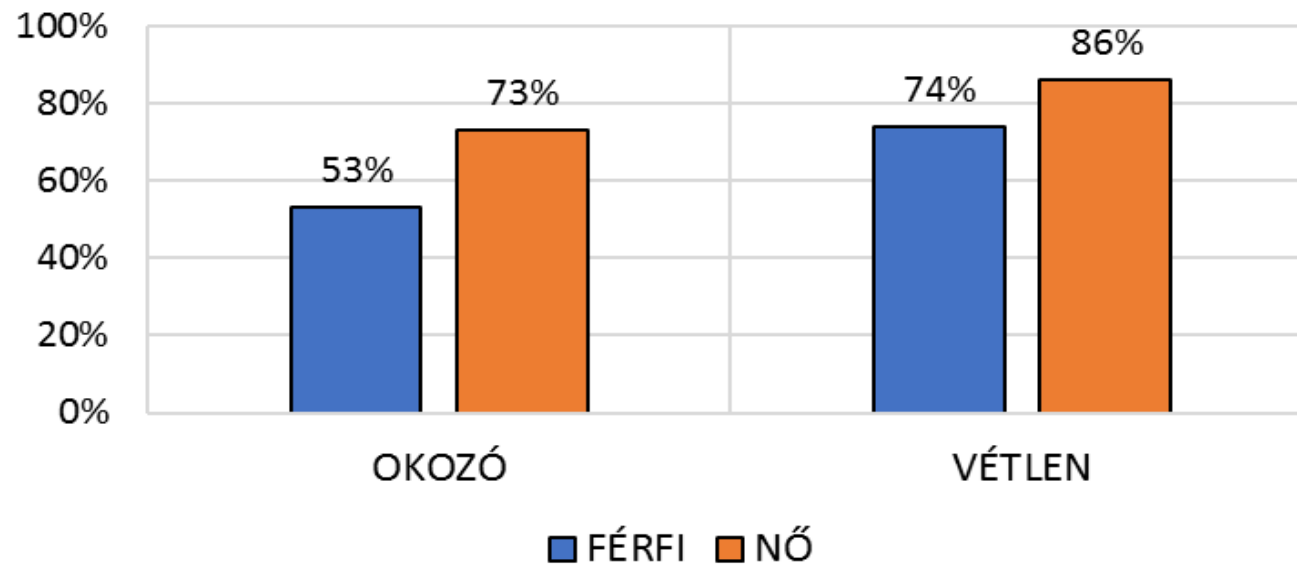

(forrás: KTI, Holló, 2017)

Felnőtték

Biztonsági öv használata

3. ábra Meghalt személygépkocsi vezetők öv viselési arányai a baleset időpontjában (2010-2016)

(forrás: Jankó, 2017)

Felnöttek

Milyen gyakran ad elsőbbséget a gyalogosnak a kijelölt gyalogosátkelőhelyen?

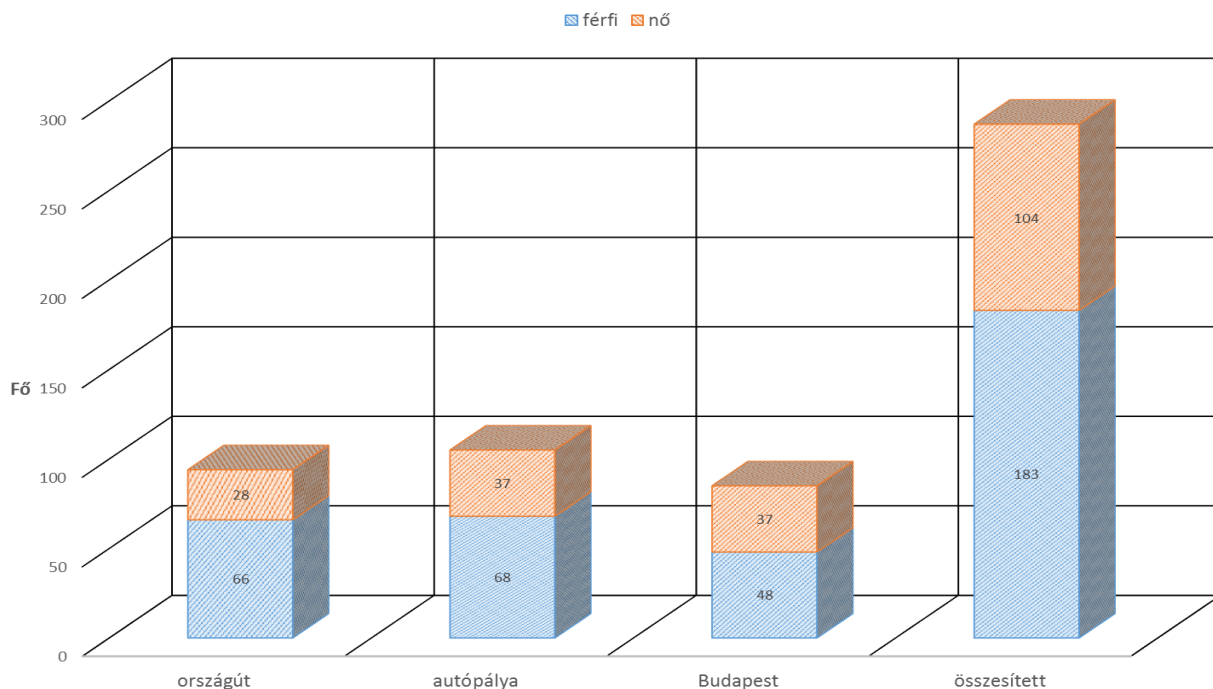
	Gk. vezető válasza
Mindig	79
Gyakran, néha	18
Ritkán, soha	3

Gk. vezető megállással biztosítja az átkelést.	5-10%
<i>5 gyalogos-átkelőhely vizsgálata alapján</i>	

Gk. megközelítési sebessége	46-66 km/h
<i>5 gyalogos-átkelőhely vizsgálata alapján(V85)</i>	

Felnőttek

TELEFON HASZNÁLÓK NEMENKÉNT, 2017. I. FÉLÉV

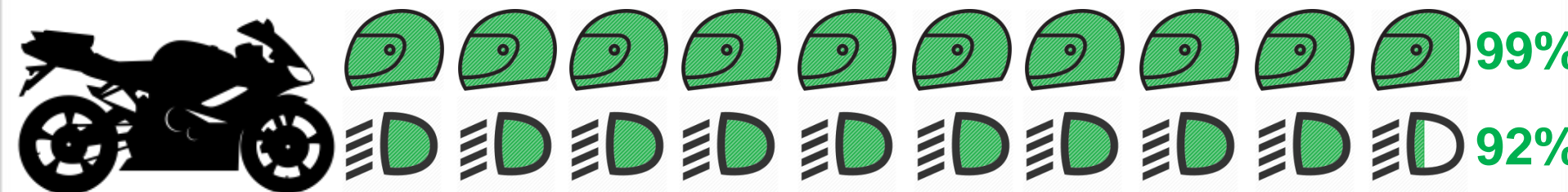
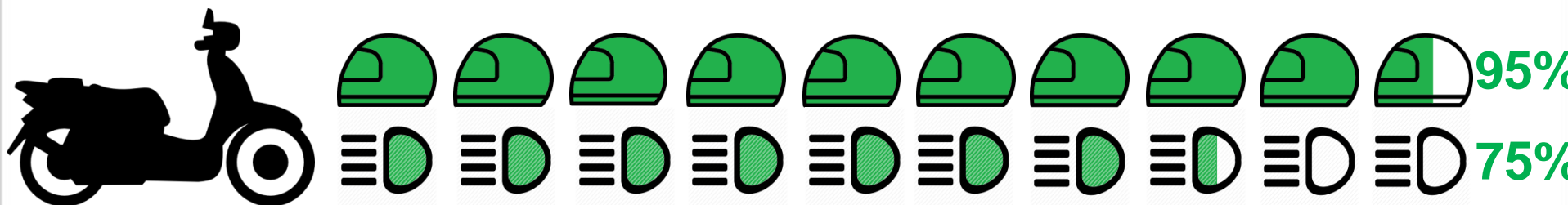
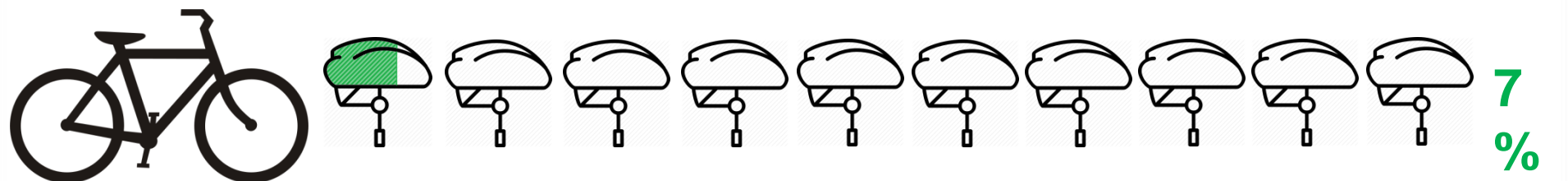

Mobilhasználat vezetés közben

A vezetés közbeni mobilhasználat átlagban 5,5 % körül volt 2015-ben, jelenleg pedig 6,29 %, ami azt jelenti, hogy bármelyik pillanatban a közlekedésben részt vevő vezetők közül kb. minden tizenhatodik telefont a kezében vezet. Nemek szerinti megoszlás azt mutatja, hogy a nők (számuk arányára vetítve) kissé fegyelmezetlenebbek 6,78 %-kal a férfiak 6,06 %-val szemben.

(forrás: KTI, 2017)

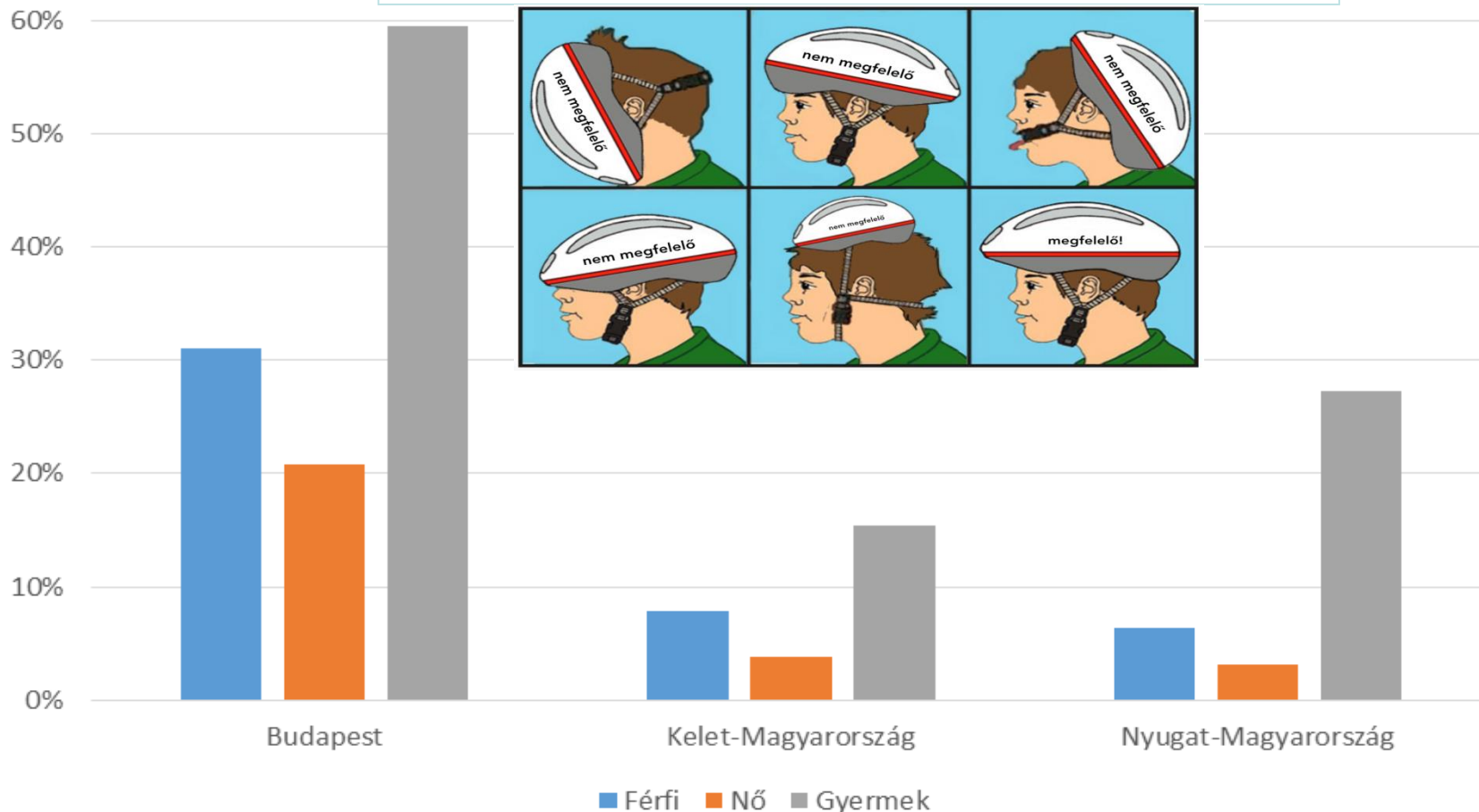
Világítás és sisakviselés- összegzett helyes arányok

Kerékpárosok helyes sisakviselési, segédmotoros kerékpárok és motorkerékpárok helyes kivilágítási és sisakviselési arányai (2015)

Helyes bukósisakviselés arányai kerékpáron (2016)

A mérés során rögzített 46.027 kerékpáros 93%-a helytelenül, vagy nem viselt sisakot!

Kerékpárosok helyes bukósisak viselési arányai régiónként (2015)

Zavarótényezők - a KTI által végzett vizsgálatok eredményei - 117 és 90 fős mérés eredménye (2016 április-május)

- A **telefonálás esetén a másodrendű feladat háttérbe szorult**, a járművezetők sok esetben képtelenek voltak a beszédet fenntartani manőverezés közben
- A **zavaró tényezők hatására** a hosszirányú gyorsítások és lassítások mértéke csökkent, ami azt jelenti, hogy **a haladás egyenletesebbé vált** (időstressz ellenére)
- A **reakcióidők jelentősen növekedtek** (telefon 1,2 %; ivás 4,4 %; üzenet írás 14,5 %)
- A **fékfelfutás ideje telefonálás mellett 22,2 %-kal nőtt**
- A zavaró tényezők több esetben, több paraméter tekintetében is a baleseti kockázat jelentős növekedését okozzák, ráadásul negatív gazdasági és környezeti hatásokat is okoznak (pl. fogyasztás növekedése).

Köszönöm a megtisztelő figyelmet !

